

CARL H. KRAELİNG'E GÖRE ANTAKYA'DA YAHUDİLER

Cemal GÜLİSTAN*
Mevlûde GÜLİSTAN**
İbrahim TUNA***

Derleme Makalesi/Rewiev Article

Atf/Cite as: Gülistan, C., Gülistan, M. ve Tuna, İ. (2023). Carl H. Kraeling'e Göre Antakya'da Yahudiler. *DÜMAD (Dünya Multidisipliner Araştırmalar Dergisi)*, 6(Prof. Dr. Durmuş Ali Arslan Özel Sayısı), 91-108.

Özet

Carl H. Kraeling, 1932 yılında yapılan kazılarla Antakya'da yerli Yahudi bir toplum olup olmadığının araştırıldığını tartıştığı “Antakya'daki Yahudi Toplumunu” adlı makalesinde, Yahudilerin ilk ortaya çıkışı serüveni sonrasında İsa A.S.'a biat edenlerin Antakya'ya gelerek pagan topluma sonradan Hıristiyanlık adı verilen yeni bir dini tebliğ ettiklerini belirtmiştir. Bu sebeple kendi dinsel kimliklerinin bir parçası olan şapel, sinagog veya hahamhane gibi özel yerlerin inşası amacıyla yapılan binalaşma sürecinde bir mabed veya tapınağın da kurulmuş olabileceğine ve bu yolla Antakya gibi mümbit bir arazının Hıristiyanlıktan önce Yahudiler tarafından iskan edilmiş olduğunu ortaya koymayı tasarlamışlardır. Bu şekilde Antakya'nın Yahudi toplumunun ilk yurtlarından biri olduğu iddialarına tutarlı ve dayanaklı bir delil aradıkları ve bunun için de 1932 tarihinde yapılan kazılarla bu iddianın ispatına çalışılmış ancak bir muvaffakiyet alınmadığından bölge Türklere bırakılmış görünmektedir.

Bu makalede Kraeling'in eseri çerçevesinde Yahudi iddialarına bir mesned bulabilmek ümidiyle yapılan kazı, yayın ve diğer hususlar üzerinde hangi maksatlarla durulduğunu ortaya koymaya çalışılacaktır.

Kelime Anahtarı: Antakya, Kraeling, Ermeni, Yahudi, 1932.

* Okul Müdürü, Nihal Turgut Anlar Anadolu Lisesi, cemalgulistan@hotmail.com, Orcid: 0000-0003-0137-1834

** Öğretmen, Nihal Turgut Anlar Anadolu Lisesi, mevludegulistan85@gmail.com, Ocud: 0000-0001-7450-2837

*** Öğretmen, Toki Şehit Ömer Faruk Adaş İlkokulu-Antakya, hammut@gmail.com, Orcid: 0000-0003-1218-3273

Abstract

Carl H. Kraeling, in his article titled “Jewish Society in Antioch”, in which he discusses whether there was a local Jewish community in Antakya with the excavations carried out in 1932, states that those who swore allegiance to Jesus A.S. after the adventure of the first appearance of Jews came to Antakya and later converted to Christianity to the pagan community. He stated that they preached a new religion called For this reason, they aimed to show that a sanctuary or temple could have been established during the building process for the construction of special places such as chapels, synagogues or rabbinates, which are part of their religious identity, and that a fertile land like Antakya was inhabited by Jews before Christianity. In this way, it seems that they were looking for a consistent and solid evidence for their claim that Antakya was one of the first homelands of the Jewish community, and for this reason, they tried to prove this claim with the excavations made in 1932, but since no success was achieved, the region was left to the Turks.

In this article, it will be tried to reveal the purpose of focusing on excavations, publications and other issues made in the hope of finding a basis for Jewish claims within the framework of Kraeling's work.

Keyword: Antakya, Kraeling, Armenian, Jewish, 1932.

Giriş

Glanwille Downey, eseri *A History of Antioch In Syria: From Seleucus to the Arab Conguest*, Princeton 1961, s. 110”da 1932 yılında Antakya ve çevresinde bazı kazıların yapıldığını ve bu kazılarda Antakya Yahudileri’ne ait bazı kalıntılar “şapel, konak ve sinagog” gibi yapılar arandığını, ancak sadece Dapne denilen yerde ve yüzeyde bir konağa tasadüf edildiğini belirtmektedir. Glanwille, bu konağın Haham konağı olduğunu, bu sebeple de Antakya ve çevresinde Yahudi cemaatinin yerli olabileceğini belirtmektedir. Ancak bu düşüncesine rağmen, o dönemde Antakya hakimi olan Fransızların dahi bölgede bir Yahudi yerleşimi olduğu konusunda şüpheleri ve hatta olmadığı konusunda kesin yargıları olduğu anlaşılmaktadır ki, şayet kazılardan bir kalıntı çıkarılmış olsaydı muhtemeldir ki, Antakya’da tıpkı Filistin toprakları gibi Yahudilere teslim edilecekti. Carl H. Kraeling’in bu makalesinde de görüleceği üzere Yahudiler 1930’lu yıllarda bir yurt için dünya siyasetine dahil oldukları günlerde elleri boş değilmiş, uzun bir zamandır 1810’lardan itibaren Filistin gibi Antakya için de bir hazırlık safhası geçirdikleri daha bu yıllarda yazılmış olan eserlerden anlaşılmaktadır. Bu yıllarda özellikle Yahudiliğin geçmişi ve Yahudilerin iz bıraktıkları yerlerle ilgili pek çok kazı çalışması ve tarih yazımına imza atılmıştır. Bu işin başlangıcında Hannah Adams adlı bir Yahudi bulunmaktadır. 1840’ta yayınlamış olduğu *History Of the Jews from the Destruction of Jerusalem* adlı eser ile Yahudilerin geçmişi ve çektikleri acıları ortaya koymaya çalışmış ve

Yahudilerin artık bir devlet kurmaları gerektiği fikrini savunmuştur. Bu tarihten sonra hızlı bir şekilde Yahudi tarihi, yerleşimleri ve yurt seçilecek yerin belirlenmesi üzerine çalışmalar başlamıştır. On dokuzuncu yüzyılın sonlarına doğru Siyonizm'in bir teşkilattan sistemsel bir yapıya dönüştürülmesiyle başlayan süreçte bu defa ortaya Jacop Joseph adlı bir başka Yahudi çıkararak, Yahudilerin Medeniyete Yaptıkları Katkıları, USA 1919 adlı bir eser yazmış ve bu eser ile dünyadaki Yahudilerin bir varlık olduğu ve mutlak surette bir devlet edinmeleri gerektiği üzerine pek çok eser yazılmıştır. Bu eserler ve çalışmalar sayesinde Yahudiler çok kısa bir zaman sonra hem devlet kuracak bir yapıya ve hem de mazlum Filistinli Arapların topraklarına çökerek devlet kurmaya aday olduklarını göstermişlerdir. Ancak devlet kurabilmek için toprağını çaldıkları milletlerden daha kalabalık olabilmek için Birinci Dünya Savaşı gibi İkinci Dünya Savaşı'nı da finanse ederek, özellikle Avrupa ve Rusya'daki Yahudi topluluklarını Filistin'e gelmeye veya göçmeye zorlamışlardır.

Görüleceği üzere Siyonist Yahudilerin ortaya çıkışına kadar ve ondan sonrasında Yahudilik bir dünya finans sistemine dönüşmüş ve savaşları ve barışları finanse ederek kendi ülkelerine uygun bir tarih, yerleşim yeri ve yurt edinmek için her türlü fitne ve fesadı uygulamaktan çekinmemişlerdir. 1934 Tarihli Zion'da bir hahamın ifadesiyle "Yahudiler karanlık sulara yüzer, eğer bir yerde kargaşa varsa Yahudi mutlaka oradadır." ifadesi, üzerinde çalışmakta olduğumuz Kraeling makalesinin de Antakya bazında ele alınışının altında mutlaka bu düşüncenin yani Antakya'nın da Filistin gibi bir Yahudi yurdu olup olamayacağına mutlaka surette kapalı kapılar arkasında tartışılmış olduğunu düşünmek gerekmektedir.

Eserin Çevirisi

Antakya'daki Yahudi cemaati ne eski çağlardaki Mezopotamya ya da Mısır'la ne de büyüklük olarak İskenderiye ve Roma'yla kıyaslanabilir. Dahası, haham Yahudiliğinin gelişimi asgari düzeydedir. Bu nedenle, Rapoport, Neubauer, Hamburger, Krauss ve Juster gibi özellikle birkaç tanesinden söz edilmesinin, tarihi ve kapsamı ile ilgilenen bilim adamlarının listesini neredeyse tamamen tükettiğini ve Krauss ve Juster durumu dışında, gösterilen çabaların miktarı, ana Talmudik referansların bir kataloğundan biraz daha fazlasıdır (Kraeling, 1932: 130; Antioch, 1901: 632-3).

Kentin bir bütün olarak sivil ve dinsel yaşamı hakkında bilgi sahibi olmak ve Hıristiyanlığın kökeni ve gelişimini yorumlamak için, Antakya'daki Yahudi topluluğunun tarihini yakından tanımak son derece önemlidir. Harnack, Mission und Breitung, Karl Bauer ve Viktor Schultze gibi Hıristiyan bilginler tarafından yapılan başlangıçlar, bu önemin gerçekten takdir edilmesi yoluyla arzulanan çok şey bırakıyor(Kraeling, 1932: 131).

Bu araştırmanın amacı, Antakya Yahudilerinin tarihi ve yaşamına ilişkin önemli verileri toplayarak, Antakya Hıristiyanlığının karakteri ve gelişiminin yorumlanmasına bir temel sağlamaktır. Kanıtların çoğu için geniş bir alana yayılmış birincil kaynaklara bağımlıyız(Kraeling, 1932:131).

Josephus'un iki ifadesinde, Antakya'daki Yahudi cemaatinin başlangıcının I. Seleukos Nikator'a kadar uzandığı ima edilmektedir. Yahudilerin Selevkos krallarının askeri seferlerine katılmasından türemiştir. Josephus'un Abdera'lı Hecataeus'tan Yahudilerin Büyük İskender'in ordusunda paralı asker olarak görev yaptıklarına dair aktardığı ifade göz önüne alındığında, Josephus'un topluluğun nihai kökeni olarak işaret ettiği şeyin doğruluğunu sorgulamaya neredeyse hiç gerek yok. Emekli askerlerin mevcudiyeti olmasa bile, vakfin Yahudileri hiç şüphesiz gecikmeden oraya çağırarak bir girişim için bir fırsat sağladığı göz önüne alındığında, koloninin başlangıcının şehrin kuruluşuyla aynı zamana denk geldiği düşünülebilir(Kraeling, 1932:131).

Talmud, Josephus'tan derlenen ifadeleri etkili bir şekilde destekler, duygularını hemen tekrarlayarak değil, Antakya bölgesini Yahudilerin kadim gelenekten, yani Hamath ve Riblah'den tanıdıkları yerlerle ve onu oluşturan gelenekle özdeşleştirme çabasıyla. Nebuchadnezzar ve Büyük Sanhedrin'in Antakya'nın banliyösü Daphne'deki buluşmasını saptar. Bu ifadeler, pagan antik çağının önemli yerleri, kişileri ve fikirlerine önceden sahip çıkma eğilimi ışığında anlaşılmalıdır. İddialarında Diadochoi günlerinin çok ötesindeki bir döneme geri dönen bu ifadeler, daha sonraki Yahudiler için Antakya'da akrabaların varlığının tüm Seleukos tarihi döneminin apaçık bir aksiyomatik olduğu izlenimini yaratıyor(Kraeling, 1932:131-132).

Diğer doğu diaspora topluluklarının çoğunda, Antakya'daki Yahudi kolonisi, Seleukos döneminde ve özellikle Roma hakimiyetinin ilk yüzyıllarında, en büyük Yahudilerin yaşadığı üç antik şehir arasında yer alana kadar, neredeyse sürekli olarak büyüdü. Bu büyümedeki başlıca faktör, elbette Antakya'nın kendisinin önemi idi. Talmudik çağın sonlarına kadar, Filistinli ve Babil Yahudileri için "büyük şehiri" İskenderiye'den çok Antakya temsil ediyordu. çeşitli baraitahalar -örneğin, bir vebanın neyin oluşturduğu sorusunun yanıtlandığı Talmud Jerushalmi'ninki: Antakya kadar büyük bir şehirde bile (eğer) oradan yürütülse birbirini izleyen üç günde (her biri) üç ölü (kişi) (bu bir vebadır) veya Talmud Babli'nin ki: kim bir şehirde iken kocası, karısı, babası veya annesi çarmıha gerilmişse, o şehirde oturmasın. Antakya kadar büyük değilse o şehir. "Antakya kadar büyük" ibaresi buna benzer birkaç pasajda geçmektedir(Kraeling, 1932:132)..

"Büyük şehir" olarak Antakya, her biri farklı bir nedenle farklı Yahudi türlerine hitap etmiştir. Siyasî heyelanlar, makam sahipleri ve Selevkos ve Roma hanedan memurlarının nüfuzunu isteyenler, hiç şüphesiz orada görülmeyi ve şehir hayatıyla özdeşleşmeyi değerli buldular, çünkü burası, pek çok ülkenin idari hayatının merkeziydi. Doğu Büyük Hirodes'in Antakya'ya sık sık yaptığı ziyaretler ve

şehre cömert armağanları, Jason ve Menelaus'un günlerinden bu yana daha küçük bir şekilde olup bitenlerin büyük ölçekli bir temsilinden başka bir şey değildir. Çekingen ruhlar ise, aksine, vatandaşlık ayrıcalıkları ve sağladıkları güvenlik tarafından cezbedildiler. Yine bir başka tip, orada ticari fırsatlar görmüş olacaktır(Kraeling, 1932:132-133).

Haham Jannai, Antakya'nın parfümünün para kadar iyi olduğunu söyledi, bu gerçek ticari düşünenlerin işine yarayacaktır. Yahudi dükkân sahibinin ve iş adamının önemi, Yahudilerin ticari işlemleri Sebt gününün başlangıcında sona erdirmedeki çabukluğuna ilişkin kanıtlara değinen Hrisostom kadar geç bir tarihte kanıtlanmıştır. Çeşitli türden Yahudi zanaatkarlar, iş yapmak için fırsat bulmuşlardır. Antakya'daki ticaretleri. Bazıları muhtemelen metal işçisiydi, çünkü Josephus'un Antakyalı Yahudiler tarafından Yerusâlim'deki tapınağa gönderilmiş olarak tanımladığı, zengin bir şekilde tasarlanmış ve pahalı altın adaklarının tasarlandığını ve işlendiğini varsaymak tamamen doğrudur. On ikinci yüzyılda Tudela'lı Benjamin antik kentin kalıntılarını ziyaret ettiğinde orada kalan bir avuç akrabası cam üfleyerek geçimlerini sağlıyorlardı. Büyük pazar Yahudi çiftçiler bile Antakya çevresini mükemmel bir yerleşim yeri olarak görüyordu. Tosefta, Antakya'nın bölgesinde Yahudiler tarafından yetiştirilip yetiştirilmediğine dair bir referans içerir, ancak kesin değildir. (Kraeling, 1932:133) Ancak Haham Akiba'nın Antakya'yı ziyaretinin öyküsü, Abba Jehuda'nın tarımla ilgili eğilimlerinin bile bir açıklamasını verir. son derece inandırıcıdır. Aşağıda verilen Antakya yorumumuz doğruysa, yerel Yahudi cemaatinin tamamı veya bir kısmı başlangıçta tarımla uğraşıyordu. Pek çok türden ve meslekten Yahudilerin Antakya'ya doğal çekiciliği, genel olarak daha büyük Helenistik şehirlere akın eden insanlardan ayrı tutulmaması gereken bir hareket, onlar için değişen siyasi koşullardan kaynaklanan zorunluluklarla tamamlandı(Kraeling, 1932:133-134).

Yahudilerin Seleukos hükümdarlarına ani bağımlılık dönemleri, Filistin topluluklarından toplanan veya kiralanan yardımcı birliklerin donatılmasını içeriyordu. Bu tür yardımcı birliklerin şehrin mahallelerindeki görev ve hizmetlerine dair çeşitli anlatımlara sahibiz. Öte yandan, Yahudi bağımsızlığını yeniden ilan etme çabaları, Selevkos döneminde Lysias ve Bacchides'in başardığı gibi Filistin'in askeri fetihlerine yol açtı ve Roma döneminde Vespasian ve Titus'un. Bunlardan ilki, Yahudi tutsakların sermayeye nakledilmesini gerektirmiş gibi görünüyor. Yahudi ve Hıristiyan yazarların benzer şekilde üç "tutsaklıktan" söz etmelerindeki ve üçüncüsünü Antiochus Epiphanes ve Antakya banliyösü Daphne ile ilişkilendirmesindeki tutarlılık, açıklamasını bu olguda bulmaktadır. Bu üçüncü "sürgün"ün oranları yeterince büyük olmayacak olsa da, H. Winckler'in Ps 137'nin kökenine ilişkin teorisini akla yatkın kılıyor ve Daphne'deki Gola ile ilgili olarak, yine de Seleukos başkenti içinde ve çevresinde Yahudi tutsakların varlığı pek sorgulanamaz. Vespasian ve Titus'un fetihleri, çok sayıda Yahudi tutsağın sürgüne gönderilmesiyle pek sonuçlanmasa da, Filistin'in ekonomik istikrarını zayıflatma ve Antakya'nın güvenliğini ve zenginliğini çok daha çekici hale

getirme genel etkisine sahip olacaktır. Ancak Roma döneminde bile şehirde Yahudi tutsaklar ortaya çıktı. Haham Ahla, Romalılar tarafından Ermenistan'dan oraya getirilenlerin fidye alınmasına yardım etti (Kraeling, 1932:134-135).

Antakya'nın Yahudiler için ne kadar çekici olduğu, Josephus tarafından anlatılan bir hikayede belirtilir: 500 atlı okçu ve Babil Yahudi emiri ve Saturninus zamanında (MÖ 9-6) 100 akraba, burada bir koloni kurmak niyetiyle şehre geldi. Antakya'nın hemen yakınında, kimliği hakkında daha fazla bilgi verilecek olan bir yere tayin edildi, ancak daha sonra Büyük Herod'un özel teşvikiyle bölgeden taşındı. Burada yaşayan Yahudilerin gerçek sayısı Antakya'da ve çevresinde herhangi bir zamanda tahmin etmek elbette çok zordur. Tudelalı Benjamin'in orada ancak 10 Yahudi aile saydığı 12. yüzyıldan, 300-400 kişiyi kapsayacak kadar 20. yüzyılın başına doğru büyüdüğü tahmin edilebilir (Kraeling, 1932:135).

Bununla birlikte, daha önceki dönem için tamamen yüzdeler ve olasılık hesaplamalarına bağımlıyız. Genel olarak, erken yüzyıllardaki Hıristiyanlık döneminin, Yahudi cemaatinin en büyük sayısal gücüne ulaştığı dönemler olduğu söylenebilir. Bu gücün gerçek boyutunu belirlemeye çalışırken, önce Josephus'un, onun zamanında Yahudilerin antik dünyanın her yerine yayılmış olmasına rağmen, özellikle Suriye'de çok sayıda olduklarını ve Suriye'de çok sayıda olduklarını belirten ifadesini aklımızda tutmalıyız. özellikle Antakya'da toplanmıştır. Bu nedenle Suriye'de en az Mısır'daki kadar Yahudi olduğunu varsaymalıyız. Sanıldığı gibi, Mısır Yahudileri toplam yerel nüfusun on iki veya on üçünü oluşturuyorsa ve Beloch ile birlikte Suriye'nin nüfusunu Augustus zamanında altı milyon ve Nero zamanında bir milyon olarak tahmin edersek yüzyılın başlarında tüm Suriye'de bir milyon Yahudi'ye izin vermeliydi. Beloch'la birlikte, Augustus döneminde Antakya'nın nüfusunun kabaca azat edilmiş insanlar ve vatandaşlar olduğunu varsayarsak, 45000 Yahudi'yi o zamanki şehir³⁹ ve çevresi sayılırsa daha fazlası. İmparatorluk döneminde şehrin nüfusunun muhtemelen 500 000,40'a ulaşacağı noktaya kadar devam eden büyümesiyle, yaklaşık 65 000 Yahudi rakamının göz önünde bulundurulması gerekecektir. Antakya'nın bu hesaplamada kullanılan genel tahminleri, eski yazarların ifadeleriyle karşılaştırıldığında, özellikle MS 526'daki depremde ölen kişilerin sayısı ile ilgili olanlar ile karşılaştırıldığında ihtiyatlıdır(Kraeling, 1932:136).

Yerel Yahudilerin örgütlenmesine ilişkin veriler gerçekten azdır. Josephus, M.S. 69 yılının olaylarını anlatırken Antakyalı grubun bir gruptan da bahseder. Suriye'deki diasporanın diğer bölgelerindekilerden kökten farklı olduğunu varsaymak için hiçbir neden yoktur. Bunlar her zamanki gibi yaşlılar konseyinin başkanı ve başkanı olduğunu ve arkonların bu konseyin özel yürütme yükümlülükleri olan üyeleri olduğunu varsayabiliriz. Hrisostom ayrıca Yahudilerden de bahseder. "Patrikler" Doğrusunu söylemek gerekirse, ekümenik Yahudiliğin unvansal başı olan patriğe mi, yoksa büyükşehir piskoposuna benzer bir taşra görevlisine mi atıfta bulunduğu belli değil, ancak

ikincisi bize daha olası görünüyor. Antakya'daki Yahudilerin siyasi durumu neydi? Bu sorunun yanıtı hemen belli değil (Kraeling, 1932:136-137).

Seleukos döneminin ilk günlerinden beri, ister tek tek ister grup olarak, bir tür imtiyazdan yararlandıkları oldukça kesin görünüyor. 2 Macc. 4, 9, Jason, Kudüs'te yaşayan Yahudilere Antakya vatandaşlığı verilmesi karşılığında Antiochus Epiphanes'e meblağlarca para vaat ediyor, bu, Antakya'da ikamet eden Yahudilerin zaten bu tür haklara sahip olduklarını ve bu haklara sahip olduklarını varsayar (Kraeling, 1932:137).

Josephus'un önerdiği şey, yasal olarak, mevcut bir ayrıcalığın şehrin yerleşik olmayanlarını da kapsayacak şekilde genişletilmesidir. İlgili üç pasajdan birinde Josephus vatandaşlığın Antakya'daki Yahudilere Seleucus I. Nikator tarafından verildiğini iddia eder. Bu pasaj Josephus'un yazılarının en kesin propagandacısı olan Contra Apionem'de yer aldığından Antiochus Epiphanes'in haleflerinin onlara Yunanlılarınkine benzer yurttaşlık ayrıcalıkları verdiklerini söyleyen ikinci ifade, Contra Apionem referansının değerini bir şekilde göz ardı etmek ve bir tür vatandaşlık ayrıcalıklarının onlara verildiğini varsaymak iyi olacaktır. MÖ 2. yüzyılın ortalarından sonra Antakya'daki Yahudi grubu. yakından okunduğunda, paralı Yahudi askerlerin ABD'ye kabul edilmek için başvurma ayrıcalığından daha fazlasına ihtiyaç duymadığı ve muhtemelen de gerekmediği söz konusu. emos. Bu nedenle, şehrin kuruluşundan itibaren, bireysel olarak Yahudilerin, eski askerlerin vatandaş listelerine kaydedilebileceği ve MÖ 2. yüzyılın ortalarından sonra olduğu sonucuna varıyoruz. Yahudilerin polis yapısında özel bir yeri vardı. İskenderiye'de var olan koşullar normatif olarak alınırsa, Antakya Yahudileri kesinlikle yerliler ve yabancılar sınıfına aittiler ve bu nedenle gerçek ve hatta potansiyel vatandaşlar değillerdi. Yine de gerçek statüleri kesinlikle haklarından tamamen mahrum bırakılmak değildi. Bu nedenle, Mısır'daki diğer barbar olmayan yabancıların temsilcileri gibi, yerel topluluk içinde ayrı bir grup olarak örgütlendiklerini varsaymak mantıklıdır. Bu, doğrudan temsili ima etmese de, hukuki ve dini özgürlük yoluyla büyük ölçüde güvence altına alınmıştır (Kraeling, 1932:137-138).

Bahsedilen üç pasajın ikincisinde Josephus, Antakya'daki Yahudilere izin verildiğini iddia ettiğinde, bu konuyla ilgili teknik terimi gevşek bir şekilde kullanarak özür dilemek amacıyla hemşerilerin statüsünü yükseltiyor. Terimin kullanımının gerekçesi, müttefik sivil organlar olması, neredeyse özerk kalması, ancak karşılıklı olarak bir başkasının belirli bir noktadan uzak, ve eşit olmayan konumdaki gruplar arasında, önemli ama sorunlu ulusal azınlıkları bir bölgenin sivil organizmasına dahil etmenin bir yolu olarak kurulan bir hoşgörü durumu. Yasal durumlarının gerektirdiği gibi "Antakya'dan" ve kullanımlarının resmi bir gerekçesi olmadığı yerine kendi kullanımlarına göre durumun aslında böyle olduğunu varsayabiliriz (Kraeling, 1932:138-139).

Yahudilerin bu şekilde tasavvur edilen statüsü, muhtemelen "Yahudilerin orada yaşamasını güvenli hale getiren" I. Antiochus'un günlerinden beri Antakya'da mevcuttu. Kendilerinden önce sadece paralı askerlerini ve dini ve ulusal kimliklerini feda etmeye hazır olanlar, bu şartı yerine getirmeyi mümkün bulacaktır (Kraeling, 1932:139).

Antakya şehrinde bir Yahudi yerleşiminin kurulması, Yahudilerin "kendi kanunlarına uyma" ve dolayısıyla dini bireyselliklerini koruma hakkını içeriyordu. Bu hakların Antakya seçimlerinin kodlanmış yasasında resmi olarak ifade edildiğinden pek şüphe edilemez. Antakya'da Yahudilerin ayrıcalıklarının yazılı olduğu ve halkın Titus'tan kaldırmasını boş yere talep ettiği bronz tabletler, büyük olasılıkla Seleukos dönemi yasalarını kaydetmiştir. Yürürlükte olan ve kesin olarak bildiğimiz tek kanun, belediyenin hamamlara verdiği yağ için halktan toplanan ücretlerin Yahudilere iade edilmesini sağlayan kanundur. pagan ürünü kullanmasına izin verilmedi ve kendi ürünlerini tedarik etti. Romalıların gelişi, Antakya'daki Yahudi vatandaşların resmi statüsünü hiçbir şekilde değiştirmede (Kraeling, 1932: 139).

Gerçekten de Roma ile Kudüs arasında Maccabee Simon'un günlerinden beri yürürlükte olan antlaşmalar ve Hyrcan Julius Caesar arasındaki anlaşmayla diasporadaki Yahudilere garanti edilen ayrıcalıklar, halkın ve bireylerin mevcut yasaları feshetme girişimlerini engelleme etkisine sahipti.58 Balık mahallelerinin ve yerleşim yerlerinin şehir içindeki ve şehirdeki konumu hakkında spekülasyon yapmak ilginç. Alanın kazılması, resmi kesinlikle daha kesin hale getirecektir, ancak bazı oldukça önemli ayrıntılar, edebi geleneğin anlatımından açıkça görülmektedir. Sinagogların birinde bir ipucu bulunabilir. *Codex Vaticanus Arabicus no. 286*, Guidi tarafından yayınlanan bölüm, daha önce bir sinagog olan St. Ashmunit, şehrin batı ucundadır. Bu, büyük olasılıkla, Chrysostom'un bahsettiği şehir içindeki sinagogdur. Sağ erken bir zamandan beri, sinagog sorusu için, *Keneşeth Hashmunith*, İbn Shahin tarafından Kudüs tapınağının yıkılmasından sonra inşa edilen ilk yer olduğu söylenmektedir (Kraeling, 1932:140).

Ancak Chrysostom, dışındaki sinagoglardan da bahseder. Bunlardan biri Daphne'deki ünlü sinagog olacaktır. Chrysostom, Malalas kayıtlarında, Tiberius'un Daphne günlerinde bir pagan binasına yer açmak için64 bir sinagogun yıkılmasından bahsederken, tamamen yanılıyor olacak, ya da Yahudilerin Daphne ile erken bağlantısı göz önüne alındığında daha olasıdır. Chrysostom'un bahsettiği yapıyla değiştirilen daha eski bir yapıdan bahsediyor olacak. Şehrin aşağısındaki düzlükte ve kutsal Daphne bölgesi ile Daphnetic sinagogunun yakınında bir Yahudi yerleşiminin var olduğu tamamen muhtemeldir. Gerçekten de Onias'ın Antakya kentindeki benzer bir türbenin temenosu yerine Daphne'deki pagan tapınağının kutsal bölgesine sığınması, yaşamına yönelik bir tehdit ortaya çıktığında ikametgahının burada olduğunu gösterebilir. Daphne'ye Antakya'dan daha yakın. Eğer öyleyse, Daphne yakınlarındaki Yahudi yerleşimi MÖ 171 gibi erken bir tarihte var olmuş olacaktır.

Antakya'daki Yahudi mahallelerinin ve topluluklarının yeri hakkında spekülasyon yapan hiç kimse, Talmud geleneğini göz ardı edemez. Bu gelenek, Filistinli ve Babil hahamlarının anlaşmaları ile Antakya'dan ziyade Holath Antakya şeklinde korunmuştur (Kraeling, 1932:140-142).

Antakyalı Hultha ile, Josephus'un bahsettiği bölge Babil'den gelen Yahudi Saturninus tarafından tahsis edildiği bölge olarak belirlemek gerekecektir. Daphne yakınlarında gördüğümüz gibi, Yahudi kolonisinin de var olduğunu varsaymak istenebilir. Bu, belirtilen seçim lehine bir argüman olabilir. Ama iki itiraz var. İlki, Antakya'nın yukarıdaki bölgenin, denize doğru olandan çok daha büyük boyutları olan bir ovayı veya vadiyi temsil ettiği ve bu nedenle, "ova" veya "Antakya vadisi" adı üzerinde hak iddia etmede makul bir önceliğe sahip olabileceğidir. İkincisi, Strabon ile ilgili açıklamaları, bu adla anılan bölgenin şehrin batısında olduğunu varsaymayı gerekli kılmaktadır (Kraeling, 1932:142-143).

Strabon, Alexander Balas ve Ptolemy Philometer'in MÖ 145'te "Antakya ovasında" savaşta bulunduğu belirtir. Batlamyus güneyden yaklaştı. İskender şehrin sevgisini kaybetmişti. İskender'in şehrin batısında bir çatışmayı göze alması, kendisini iki düşman grubun arasına sokması anlamına gelirdi. Şehrin doğusunda, bir ordu konuşlandırmak için daha fazla yer bulunabileceği ve güvenli bir geri çekilme fırsatının olduğu, savaşın meydana geldiği bölge olmalıydı. Savaşın sona İskender aslında Arabistan'a kaçtı. Sonuç olarak, Strabon'un "Antakya ovası" olarak bahsettiği yer şehrin doğusunda olacaktır. Strabo'nun "ovası" ile Talmud'un 1511 doları arasında ayırım yapmak akıllıca olmayacaktır. Gerçekten de Strabon'un referansının ışığında görüldüğü gibi, İMi5t6, ünlü Lacus Antiochenus ve bu gölle bağlantılı bataklık ovalar ve genel bölgede birleşen çeşitli akarsulardan başka bir şey olamaz; Böylece öyle görünüyor ki, M.S. 1. yüzyıl gibi erken bir tarihte, Antakya'da ve çevresinde, biri şehrin batısında, Daphne yakınlarında, biri tam şehirde ve biri şehrin doğusunda olmak üzere en az üç Yahudi cemaati vardı. "Antakya ovasında"(Kraeling, 1932:140).

Antakya ovasındaki Yahudi kolonisinin merkezinin şehrin doğusunda ne kadar uzakta olduğunu söylemek zor. Muhtemelen, şehir büyüyüp genişledikçe Roma metropolü tarafından emilecek kadar Selevkos başkentine yeterince yakındı. Bununla bağlantılı olarak, Marcus Agrippa ve Büyük Herod'un büyük inşaat eserlerini akılda tutmak iyi olabilir. İlki Malalas'tır, kendi zamanında olduğu gibi Silpius Dağı'nın eteğinde ve şehrin doğusunun dışında kalan arazide kamu binaları ile gelişmiş ve gelişmiştir. Şimdi Büyük Herod da Antakya'da kapsamlı operasyonlar yürütüyor, kaldırımlar döşeniyor ve ihtişamlı bir şekilde süsleniyor. portikolar karayolunun bir bölümü Förster'da 20 stadia Herodian revakının, şehrin batı ucunda, normalde yaptığı gibi kıyıda gelen Herod'un ilk önce yapacağı kasabanın o kısmına doğru uzanan ve onu süsleyen olduğunu göstermeye çalışmıştır. Yorum itiraza açık görünüyor. Yaklaşık 20 stadion uzunluğu göz önüne alındığında, Herodian caddesinin tüm Seleukos şehrini kestiğini varsaysak bile, Silpius Dağı'ndan akan dereyi

duvarın hemen dışına taşmıştır. Ayrıca West Brook, erken Helenistik çağda, ünlü piskopos Ignatius'un gömüldüğü bir mezarlıktı. Tahminimize göre, Farster'ın batıda bir konum için tartışmasına neden olan soru, Büyük Herod'un Selevkos kasabasından doğuya, ovaya doğru bir revak ve ana yol inşa edip etmemesi gerektiğidir. Ancak bu soru, Förster'in varsaymış olabileceği kadar cevapsızdı ve bu noktada Marcus Agrippa'daki Yahudi yerleşimimizin bulunduğu yere geri döneceğiz, hatırlanacak, kasabanın doğusundaki pius boyunca bir bölümü iyileştirdi ve Marcus, bir Yahudi olarak biliniyordu. Büyük Hirodes'in dostu, dolayısıyla Yahudilerin de dostudur. Hirodes'in inşa faaliyetleri ile Agrippa'nıninkilerin birbiriyle bir ilişkisi olduğu ve her ikisinin de, o zamanki gibi bölgeyi etkilediği varsayımında olasılık dışı hiçbir şey yoktur. Seleukos şehrinin doğu banliyölerinin, her iki bağışçının da ilgilendiği bir halkla veya bir davayla yakın bir ilişkisi vardı. Bu nedenle, ortak girişimin amacının, Antakya "ovası"ndaki bir Yahudi yerleşimini geliştirmek ve kentle ilişkilendirmek olduğu hipotezini sunuyoruz (Kraeling, 1932:140-144).

Bu, ovada daha uzaktaki diğer benzer kolonilerin varlığını veya daha sonra kurulmasını engellemeyecek, ancak erken Hıristiyan havarileriyle bağlantılı kiliselerin ve yerlerin hepsinin Jüstinyen şehrinin en doğu kesiminde yer aldığı geleneğini açıklayacaktır ve Tiberia gelişiminin doğu kesiminde Didius Julianus altında inşa edilen Plethrion'un, bir Yahudi Asabinus'un sahibi olduğu ve yaşadığı bir evin yerine inşa edildiğini iddia etmektedir. Şehrin değişen sınırları içinde ve dışında Yahudi cemaatinin tarihi yalnızca genel hatlarıyla ve belirli belirli bölümlerle ilgili bilgileri durumun doğasından kaynaklanan genel değerlendirmelerle birleştirerek izlenebilir. Topluluğun başlangıcı şüphesiz göze batmayan ve önemsizdi. Seleukos ordusunda hizmet etmiş, vatandaş olmuş ve emekli maaşlarıyla yaşayan Yahudiler dışında, Antakya Yahudileri ilk başta şehrin 6 milyonunun belirsiz ve kısmen kimliği belirsiz bir unsuruydu ve biz gururlular tarafından tamamen görmezden gelindik. Makedonlar, kendi amaçları doğrultusunda kullanılabilecekleri kadar tasarruf ettiler. diğer yandan imtiyazsız ve korumasızdılar ve şüphesiz, Makedon üstünlüğü iddiasının acısını hissetmek için pek çok fırsata sahiptiler. Bununla birlikte, Antiokhos'un zamanına geldiğinde, Yahudiler ve diğer ovotlar arasındaki ayrım demos için aşikâr hale geldi ve onların konumu, "orada yaşamaları onlar için güvenli" hale gelecek ölçüde iyileşti. yasal imtiyaz ve koruma, ancak yasal haklar hiçbir zaman gerçek koşullar için güvenli bir kriter değildir. Antiochus Epiphanes dönemi muhtemelen bu gerçeğe tanıklık etmiş olacak, çünkü yasal haklarında ve ayrıcalıklarında resmi bir azalma olmadığını bilmemize ve liberal Yahudilerin kraliyet sarayında her zamankinden daha fazla öne çıkmasına rağmen, Yahudilerin daha önce hiç olmadığı kadar radikal bir şekilde Selevkos hükümdarının Yahudi bireyciliği sorununa yaklaştığı ve bunu takip eden Filistin'deki savaş döneminin Antakya'daki Yahudiler ve Yahudi olmayanlar arasındaki husumetten ve sayısız kötü niyetli olaya vesile olmasından başka bir nedeni olamaz. kötü muamele Lysias ve Bacchides tarafından esir alınan

Yahudilerin Antakya'ya nakledilmesi, yerel akrabalarının durumunu neredeyse hiç iyileştirmedi. Filistin Yahudiliğinin siyasi kaderindeki müteakip değişiklik ve Yahudi yöneticiler ile Seleukos hanedanları arasındaki işbirliği dönemi, Antakya Yahudiliğinin kaderini iki farklı ve farklı şekilde etkiledi. Bir yandan, emperyal yardımseverliğin geri dönüşünü işaret ediyordu. Bu, Josephus'un, Antiochus Epiphanes'in haleflerinin, Antiochus tarafından Kudüs'ten alınan tüm pirinç adaklarını yerel Yahudi sinagoguna devrettiklerine ilişkin ifadesiyle açıklanır. Öte yandan bu durum, yerel Yahudiler ve komşuları arasındaki kötü duyguların yoğunlaşmasına neden oldu. Bu olaylardan biri, II. Demetrius'un bir ochene isyanını bastırmak için Yahudi paralı askerleri kullanmasıydı. Bu tür hizmetlerin Yahudiler tarafında uyandırdığı kin, Seleukosların otoritesi geriledikçe orantılı olarak artmış görünüyor. Bu nedenle, Alexander Jannaeus'un günlerinde yerel antipati nedeniyle Yahudi topraklarından Suriye ordusu için paralı asker toplamanın imkansız hale geldiğini bulmak hiç de şaşırtıcı değil(Kraeling, 1932:144).

Bu, ovada daha uzaktaki diğer benzer kolonilerin varlığını veya daha sonra kurulmasını engellemeyecek, ancak erken Hıristiyan havarileriyle bağlantılı kiliselerin ve yerlerin hepsinin Jüstinyen şehrinin en doğu kesiminde yer aldığı geleneğini açıklayacaktır ve Tiberia gelişiminin doğu kesiminde Didius Julianus altında inşa edilen Plethrion'un, bir Yahudi Asabinus'un sahibi olduğu ve yaşadığı bir evin yerine inşa edildiğini ifade etmektedir. Şehrin değişen sınırları içinde ve dışında Yahudi cemaatinin tarihi yalnızca genel hatlarıyla ve belirli belirli bölümlerle ilgili bilgileri durumun doğasından kaynaklanan genel değerlendirmelerle birleştirerek izlenebilir. Topluluğun başlangıcı şüphesiz göze batmayan ve önemsizdi. Seleukos ordusunda hizmet etmiş, vatandaş olmuş ve emekli maaşlarıyla yaşayan Yahudiler dışında, Antakya Yahudileri ilk başta şehrin 6 milyonunun belirsiz ve kısmen kimliği belirsiz bir unsuruydu ve biz gururlular tarafından tamamen görmezden gelindik. Makedonlar, kendi amaçları doğrultusunda kullanılacakları kadar tasarruf ettiler ve diğer yandan imtiyazsız ve korumasızdılar ve şüphesiz, Makedon üstünlüğü iddiasının acısını hissetmek için pek çok fırsata sahiptiler. Bununla birlikte, Antiokhos'un zamanına geldiğinde, Yahudiler ve diğer ovotlar arasındaki ayrım demos için aşikâr hale geldi ve onların konumu, "orada yaşamaları onlar için güvenli" hale gelecek ölçüde iyileşti. yasal imtiyaz ve koruma, ancak yasal haklar hiçbir zaman gerçek koşullar için güvenli bir kriter değildir. Antiochus Epiphanes dönemi muhtemelen bu gerçeğe tanıklık etmiş olacak, çünkü yasal haklarında ve ayrıcalıklarında resmi bir azalma olmadığını bilmemize ve liberal Yahudilerin kraliyet sarayında her zamankinden daha fazla öne çıkmasına rağmen, Yahudilerin daha önce hiç olmadığı kadar radikal bir şekilde Selevkos hükümdarının Yahudi bireyciliği sorununa yaklaştığı ve bunu takip eden Filistin'deki savaş döneminin Antakya'daki Yahudiler ve Yahudi olmayanlar arasındaki husumetten ve sayısız kötü niyetli olaya vesile olmasından başka bir nedeni olamaz. kötü muamele Lysias ve Bacchides tarafından esir alınan

Yahudilerin Antakya'ya nakledilmesi, yerel akrabalarının durumunu neredeyse hiç iyileştirmedi. Filistin Yahudiliğinin siyasi kaderindeki müteakip değişiklik ve Yahudi yöneticiler ile Seleukos hanedanları arasındaki işbirliği dönemi, Antakya Yahudiliğinin kaderini iki farklı ve farklı şekilde etkiledi. Bir yandan, emperyal yardımseverliğin geri dönüşünü işaret ediyordu. Bu, Josephus'un, Antiochus Epiphanes'in haleflerinin, Antiochus tarafından Kudüs'ten alınan tüm pirinç adaklarını yerel Yahudi sinagoguna devrettiklerine ilişkin ifadesiyle açıklanır. Öte yandan bu durum, yerel Yahudiler ve komşuları arasındaki kötü duyguların yoğunlaşmasına neden oldu. Bu olaylardan biri, II. Demetrius'un bir ochene isyanını bastırmak için Yahudi paralı askerleri kullanmasıydı. Bu tür hizmetlerin Yahudiler tarafında uyandırdığı kin, Seleukosların otoritesi geriledikçe orantılı olarak artmış görünüyor. Bu nedenle, Alexander Jannaeus'un günlerinde yerel antipati nedeniyle Yahudi topraklarından Suriye ordusu için paralı asker toplamanın imkansız hale geldiğini bulmak hiç de şaşırtıcı değil (Kraeling, 1932:145-146).

Doğu'nun Romalılar tarafından fethi, muhtemelen Antakya'daki Yahudilerin durumunda büyük değişikliklere yol açtı. Artık hem Filistin hem de Suriye üçüncü bir gücün kontrolü altında olduğuna göre, Yahudiler ve komşuları arasındaki çekişme kemiği fiilen ortadan kalktı ve Yahudiler, bir zamanlar gördükleri muamelede minnettar olacakları çok az şey olsa da " Romalıların "müttefikleri", yine de hilekârlığa karşı koruma talep edecek ve bulacak bir konumdaydı. Ve Romalı yetkililerin gözünde büyük olan Büyük Hirodes, kraliyet treniyle sık sık şehri ziyaret etmeyi ve ona cömert hediyeler vermeyi uygun gördüğünde, yerel Yahudilerin prestiji ve kişisel önemi bir dereceye kadar yükselmiş olacak. Bu noktadan önce veya sonra zorlukla ulaşılan nokta. Antakya Roma Yahudilerinin bu şekilde deneyimledikleri itibar artışının çeşitli önemli yandaşları oldu. Birincisi zenginliğin artmasıydı. Bunun kanıtı, Antakya Yahudileri tarafından Kudüs'teki tapınağa gönderilen pahalı adaklarda ve Claudius yönetimindeki kıtlık zamanında Kudüs'teki kardeşlerinin yararına ilk Hıristiyanlar tarafından Antakya'da yapılan koleksiyonda bulunacaktır. İkincisi, Josephus'un dediği gibi, "Tanrı'dan korkanlar" veya "mühtediler" olarak Yahudi diniyle az çok yakından özdeşleşmeye başlayan "bir yığın Yunanlı"nın Yahudi sinagoguna çekilmesi idi (Kraeling, 1932:147).

Bunlardan en az birinin, daha sonra Hıristiyan hareketinde rol oynayan Nikolaos'un adını biliyoruz. Üçüncüsü, Helenistik kültürün Yahudilerin yaşamına ve düşüncesine girmesiydi. Bu konu, en iyi şekilde, başka bir bağlamda ele alınmak üzere, Antakya Yahudiliğinin dini görünümüyle bağlantılı olarak tartışılabilir. Daha sonra göstermeye çalışacağımız gibi, Maccabees'in 4. Kitabı Antakya'nın bir ürünüyse, sofistik bakış açısı ve yazarın Makabi şehitleri için bir anıt türbeyi tasvir eden fresklerle oynama tarzı olduğunu burada söylemekle yetinelim denemeleri, muhafazakârlığının önyargılarını gevşetmekte oldukça iyi bir yol izlediğini göstermektedir. Antakya'dan gelen Hıristiyan

gelişmeler hakkında ve özellikle o çevrenin mühtedilerinden ve Yahudi Hıristiyanlarından bildiklerimiz de aynı yönü işaret etmektedir (Kraeling, 1932:147).

Yahudilerin Antakya'da sahip oldukları prestij ve refah dönemi, birinci yüzyılın ortalarına doğru sona erdi. Caligula döneminde meydana gelen olaylarla müjdelenir. Caligula'nın saltanatının üçüncü yılında Malalas, Antakya'da birçok Yahudi'nin katledildiği bir pogromu anlatıyor. Sebebin mavi ve yeşil sirk hizipleri arasında çatışma olduğu söyleniyor. Malalas'ın olayı, Antakya'nın putperestlerine karşı Nian Yahudileri tarafından girişilen başarılı bir cezalandırma seferini içeriyor. Roma döneminde böyle bir olayın imkânsızlığı, bir bütün olarak değer öyküsünü tehlikeye atar. Merhum tarihçi, olayın ayrıntılarını anlatırken ne kadar hata yaparsa yapsın -en sevdiği motiflerden biri sirk gruplarının çarpışmasıdır-, belirtilen zamanda bazı istenmeyen olayların gerçekleşmiş olması doğal olarak olası değildir. Bu, Malalas'ın anlatısının gelişimi için gerekli başlangıcı oluşturur, çünkü çok kesin ve önemli bir tarih olan Galigula'nın üçüncü yılı işliyor. Philo ve Josephus'a dönersek ve Caligula'nın hükümdarlığı dönemindeki olaylara ilişkin genel bilgimize geri dönersek, Malalas'ın raporuyla ilgili olarak alınan tutum doğrulanır ve kargaşa tarihinin önemi açıkça ortaya çıkar(Kraeling, 1932:148).

İmparator, Kudüs'teki tapınağa kendi heykelinin dikilmesini emretti. Kararname, Suriye valisi Petronius'a iletilerek, ordunun yarısının Fırat Nehri üzerinde alınması emri verildi. emri yerine getirirken onu Yahudiye'ye götürdü. Petronius gerekli ön düzenlemeleri yaptı, ancak mümkünse çatışmadan kaçınmanın akıllıca olacağını düşündü ve böylece Yahudilerin rahiplerini ve arkonlarını kendisine çağırarak emirlerini açıkladı ve onlara boyun eğmeyi öğütledi. . Yahudi liderler gözyaşlarına boğuldular ve giysilerini yırttılar ve keder ve çaresizlik içinde oradan ayrıldılar. Bütün bunlar şüphesiz valinin Antakya'daki konutunda meydana geldi ve bu nedenle tapınağa yapılan saygısızlık haberi ilk olarak Antakya'ya gelmiş olacak. Antakya'daki Yahudilerin dikkatini çekti. Josephus'un olayla ilgili anlatımı, sonraki gelişmelere ışık tutuyor. Bize, Petronius'un Caligula'nın emirlerini yerine getirmek için Kudüs'e giderken Ptolemais ve Tiberias'ta karşılaştığı protestocu Yahudi çetelerinden bahsediyor. Seferin ilerleyişine karşı bu aktif muhalefet; lejyonların varlığı en iyi şekilde, planın ilk ortaya çıktığı Antakya'da başlayan bir protestonun devamı olarak anlaşılır ve böylece Malalas'ın Caligula'nın bu üçüncü yılında oradaki bir karışıklıkla ilgili açıklamasını doğrulamaya hizmet eder. Gerçekten de, Antakya'daki karışıklık protesto eden Yahudilere karşı güç kullanımını içeriyorsa, Ptolemais ve Tiberias'ta yapılan protestoların doğası çok daha anlaşılır hale gelecektir. Antakya'da yaşananlara bir başka gerçek daha ışık tutuyor. MS 41'de Claudius, Caligula'nın fermanını reddedip, Mısır'daki pogromların durdurulmasını emreden bir bildiri yayınlayınca ve aynı belgede oradaki Yahudilere tanınan ayrıcalıkların devamını garanti altına aldığına, bu belgenin bir kopyası özel olarak Antakya'ya gönderildi. (Kraeling, 1932:148-150).

Bu, Antakya'da Mısır'da yaşananlara benzer koşulların varlığına tanıklık ediyor. MS 40 telaşını görünüşe göre Antakya Yahudileri için görece bir sükûnet dönemi izledi, ancak bu dönem en iyi ihtimalle kısa süreliydi. Josephus'a göre MS. 66'da Filistinli Yahudilerin Romalılara karşı isyanı sonucunda Suriye'nin her yerinde Yahudiler ve Yahudi olmayanlar arasında şiddetli bir husumet uyanarak günlerini kan içinde ve gecelerini terör içinde geçiren kamplar şeklinde Suriye'nin her şehri ikiye bölündü. Sadece Antakya, Sayda ve Apamea'nın Yahudi sakinlerini bağışladığı ve tek bir kişiyi öldürmeyi ya da hapse atmayı reddettiği söylendi. Josephus, gerekçelerle ilgili istisnayı açıklıyor. Antakya'nın "hiçbir devrimci niyet göstermeyen insanlara acıma" ile dolu olduğu, paganlar tarafından açıkça hak edilmediği gibi özür dileyen bir iltifat. Büyük olasılıkla, bir yanda Kral Agrippa'nın varlığı ve sınırlayıcı etkisi, diğer yanda vali olarak Cestius Gallus'un güçlü eli, Antakya'da neredeyse evrensel olan karşısında sükunetin devam etmesini mümkün kıldı(Kraeling, 1932:150).

Meseleler çok uzun süre bu statükoda kalmış olamaz. MS 66'yı hemen takip eden yıllarda, Yahudi isyanıyla bağlantılı olaylar da ani bir şekilde birbiri üzerine yığıldı ve Yahudiler ile putperestler arasında zorunlu bir barışın bile uzamasına izin vermeyecek kadar büyük ölçüde gerilim ve acıyı fazlasıyla kışkırtıcıydı. herhangi bir bölgeden. Antakya için uygun Josephus, iki ayrı olay dizisinin anlatıları olduğu iddia edilen şeyleri bildirir. İlk seans, Vespasianus'un MS 67'de Antakya'ya gelişiyle bağlantılıdır. İkincisi, Mucianus'un MS 69'un sonlarında ayrılışı ile Caesarius Paetus'un erken gelişi arasında Antakya'da meydana gelen büyük bir yangınla bağlantılıdır. MS 70'de. İkincisinden çok daha net bir şekilde tasvir edilen ilk sekans, Yahudi cemaatinin &apXwv'sinin oğlu olan Antiochus adlı bir kişinin toplanan halkın önünde Yahudilerin ihbarıyla başlar. Antiochus, Yahudilerin planının şehri bir gecede yerle bir etmek olduğunu söyledi. ve genel katliamlar. Antiochus tarafından rezil komponun suçlusu olarak tanımlananların hepsi derhal tiyatrodaki yakılarak öldürüldü. Bize söylendiğine göre kısa bir süre sonra Antakya'da gerçekten büyük bir yangın çıktı ve dört kişiyi yok etti. - meydan çarşısı, sulh ceza dairesi, kayıtlar salonu ve bazilikalar. Daha önce bahsedilen Antiochus, kendi akrabalarını bu eylemle suçladı ve putperestler yine Yahudilere karşı öfke ve öfkelerini dile getirdiler. Daha sonra yapılan bir araştırma, Antiochus tarafından suçlananlardan hiçbirinin sorumlu olmadığını kanıtladı. Dikkatli bir gözlemciye, Josephus'un burada bir ve aynı olaylar dizisine ilişkin iki farklı anlatım aktardığı görülecektir. Şehri yakma girişimi fiilen yapılmamışsa, sözde komponun ortaya çıkmasının ardından gerçekleştiği bildirilen toplu katliamlara kesinlikle gerek yok. Gerçek yangının bir devamı olarak hem onlar hem de Yahudilerin yerel siyasi ve dini ayrıcalıklarının ihlali anlaşılır hale geliyor. Ayrıca, şehri yakma planlarıyla ilgili kişilerin tek kişi tarafından ve aynı kişi tarafından iki kez ihbar edilmesi pek olası görünmüyor(Kraeling, 1932:151).

Öyleyse, anlatıları aynı olaylar dizisinin iki farklı anlatımı olarak kabul edersek, sonuçta ortaya çıkan gelişme tablosu nedir? Görünüşe göre, M1ucianus'un valiliği sırasında (MS 67-69), Antakya halkı, Yahudilere geleneksel olarak garanti edilen ayrıcalıklardan bazılarını -aralarında Şabat ayrıcalıkları ve petrol vergisinin geri iadesi de olmak üzere- iptal etmek için çaba sarf etti. Josephus tarafından farklı bir bağlamda bahsedilmiştir. Bu eylem kısmen, Yahudilerin Romalılara karşı savaşlarının neden olduğu bir tiksinti sonucuydu. Bununla birlikte, esas olarak, Josephus'un bahsettiği Antiochus gibi Yahudi kökenli bazı adamların önerisiyle gelmiş gibi görünüyor ve muhtemelen Yahudi seçkinliğini "daha yüksek" bir din türüne ulaşılmasının önünde bir engel olarak görmüşlerdi. Ancak Suriye valisi Mucianus, petrol iadesi imtiyazının yasallığı ve büyük olasılıkla Sebt ayrıcalığı için de aynısını yapacak, ancak Sebt karşıtı hareket diğer çeşitli Suriye'ye yayılmadan önce değil. Çabalarının başarısızlığı genç Antiochus'un aklını bırakmış olamaz. Bu nedenle, MS 69-70'in en büyüğü meydana geldiğinde, kendi vatandaşlarının bazı eylemlerini suçlamaya istekli bulunması oldukça makuldür(Kraeling, 1932:151-152).

Bu o zaman pogromların, katliamların, Josephus tarafından MS. 66 olaylarıyla bağlantılı olarak tanımlanan zulümlerin, Suriye'nin şu anda resmi bir valinin etkili bir garnizonu olmamasından kaynaklanan karışıklıkların işareti olacaktır. Caesennius Paetus, katliamlara ve pagan tanrılara kurban vermeye zorlama çabalarına son vermiş olacak, ancak görünüşe göre bir şiddet var olmaya devam etti. Bu, Titus'un 70'in sonlarında veya erken saatlerde şehre gelmesi üzerine tüm Yahudilerin Antakya'dan sınır dışı edilmesini onaylama talebiyle kanıtlanıyor. Onun böyle bir prosedürü onaylaması, vatandaşlık ayrıcalıklarının iptali için talep ve onay vesilesi oldu. ayrıca yasa dışı kabul edildi ve reddedildi. Böylece, bütün bu ve rahatsız edici olay, yerel Yahudi cemaatinin hukukunda bir değişiklik olmadan geçti, ancak Yahudilerin Roma üstünlüğünün ilk günlerinde sahip oldukları önemi kesin olarak sona erdirmiş olamaz. Antakya'daki Yahudi cemaatinin Yeruslaim'in düşüşünü takip eden 250 yıldaki tarihi, gerçeklerle örtülüdür. Elimizdeki yetersiz bilgilere göre, grup özgüvenini yitirmiş, başkalarının gözünde önemli bir rol oynamayı bırakmış ve etkili bir şekilde kendi üzerine itilmişti(Kraeling, 1932:152).

Antakyalı Yahudilerin Mezopotamyalı ve Filistinli akrabalarını örnek alarak Bar Koçba'nın ayaklanmasına yol açan karışıklıklara katılmaları pek olası değildir. Bunun nedeni, MS 69-70 yıllarında geçirdikleri denemelerden çok, Antakya'nın Doğu'nun askeri kontrolünün merkezi olması ve orada konuşlanmış lejyonlarla, Antakya'daki Yahudilerin yurttaşlık durumu artık eskisi gibi değildi. MS 70'teki ulusal bozgun ve ardından Hadrianus döneminde yaşananlar, putperestlerin zihninde iz bırakmış olacaktı. MS 70 yılında Romalı fatihler tarafından Kudüs'teki Tapınak hakkındaki suçlamaları kovuştururken, din değiştirme hareketine etkili bir şekilde son verdi ve böylece Yahudiler ile putperestler arasındaki en güçlü bağları kopardı. Antakya Yahudileri böylece

artık toplulukta Büyük Herod'un günlerindeki kadar öne çıkmasalar da, yasal statüleri neredeyse hiç değişmedi ve bildiğimiz kadarıyla bunu değiştirmek için hiçbir çaba gösterilmedi. Bu tür çabaların imkansızlığı ve yasa dışılığı Titus'un günlerinde gösterilmişti ve ayrıca Yahudilerin dışa dönük pasifliği, gerçek bir düşmanlığın gelişmesi için hiçbir fırsat sunmamış gibi görünüyor. Başka nedenler gerekli olsaydı, kararsız olduğu kabul edilen halkın hoşnutsuzlukları için o zaman için gerekli günah keçisini sağlayan Hıristiyanlara pagan nefretinin aktarıldığına işaret etmek mümkün olabilirdi. Putperestlerden bir ölçüde izole edilen Yahudiler, Filistin'deki akraba gruplarla ve özellikle Tiberya'dakilerle ilişkilerini geliştirdiler. Büyük hahamların pek azı Antakya'yı ziyaret etti; bu ziyaretler, yasanın uygulanmasıyla ilgili sorular ortaya çıktığında, Antakya topluluğunun liderleri tarafından hiç şüphesiz iade edildi. İkinci yüzyılda ünlü Haham Akiba, Hahamlar Eliezar ve Jehoshua ile birlikte Yahudi bilginler için para toplamak amacıyla şehre geldi. Bu ziyaretin anlatımından, Antakya Yahudiliğinin ekonomik durumunun daha da kötüye gittiğini öğreniyoruz. Yine de, eski refahı yetersiz koşullara indirgeyen, yine de Filistinli yetkililerin ihtiyaçlarını kendi ihtiyaçlarından üstün tutan ve kalan tek mülkünü onlarla paylaşan yerel Aba Jehuda'nın Pagan komşularından önyargı bariyerleriyle ayrılmış olan Antakya Yahudileri, dini çevrelerinin unsurlarından en az biriyle, yani Hıristiyanla bir miktar temasa sahipti(Kraeling, 1932:153-154).

Doğu dini inancının diğer biçimleriyle en yakın ilişki içinde olan Hıristiyan cemaatinin bu bölümü, pagan halk örneğini takip etme ve kendisini yalnızca Yahudi gelenekleri değil, aynı zamanda Yahudi gelenekleri de dahil olmak üzere Yahudi olan her şeyden tamamen ayırma eğilimindeydi. Eski Ahit ve yaratıcısı Tanrı. Bu gruba, Antakyalı Nikolaos'un ve Saturninus'un müritlerini, Simon Magus'un daha sonra orada çalışmış olan ve İsa figürü üzerinde hak iddia etmiş görünen müritlerini ve son olarak da Suriyeli Cerdo'yu vermeliyiz. Bununla birlikte, Hıristiyan cemaatinin tamamen farklı bir bakış açısını Yahudi komşularına karşı sempatik bir tavırla birleştiren başka bir bölümü de vardı(Kraeling, 1932:154).

Ignatius'un sesi ve bize Süleyman'ın Odes'inden konuşan inananlar, ama aynı zamanda ilk yüzyıllar boyunca Yahudi Fısıh Bayramı'nın tarihine göre Paskalya'yı kutlamaya devam edenlerin büyük bir kısmı Makabi şehitlerinin anısına hürmet etmeye devam etti. Piskopos Serapion'un mektubunda hitap ettiği Domnus gibi, pek çok kişinin Yahudilerle olan ilişkileri nedeniyle Hıristiyanlıktan vazgeçmeye itildiği bilinmektedir. Bunun meyveleri daha çok, bir Yahudi için tasavvur edilebilir olanla bir Hıristiyan için gerekli olan arasında ortak bir zemin bulmaya yönelik ciddi bir girişimin çökeltisi gibi görünen Samosata'lı Paul'ünki gibi teolojilerde tezahür etti. Bu tezahür etti. Büyük İncil alimi Antakyalı Lucian ve onun haleflerinden biri olan Dorotheus'ün öğreniminde daha da açık bir şekilde, İbranice bilgisi o günlerde bile Hıristiyanlar arasında ender bir başarı olan ve tefsir bakış açıları civardaki Yahudi alimlerle acil ve sempatik temas. Konstantin

günleriyle birlikte, Antakya Yahudiliği tarihindeki görece karanlık ve tam bir sükunet dönemi sona erdi. Belirsizlik perdesinin kalkması, elbette birincil kaynaklarımızdan gelen bilgi arzındaki artışla orantılıdır. Haham geleneği, dördüncü ve beşinci yüzyıllardaki Doğu Yahudiliği ile ilgili olarak, ilk üç yüzyılla ilgili olduğundan çok daha iletişimseldir. Bu nedenle, bize dördüncü yüzyılda Antakya'da haham olan en az iki kişinin, yani Haham Isaac Nappaha ve Haham Ephas'ın adlarını söylemesi şaşırtıcı değildir. Simlai, Jona ve Jose Antakya'yı dördüncü ve beşinci yüzyıllarda ziyaret ettiklerinde, Filistinli liderlerin gözünde şehre ya da yerel Yahudi cemaatine bağlı bir nişanlı gibi görünmektedir. Yüzyılda hızla artan Hıristiyan geleneği akışı, haham kaynaklarında gördüğümüz resim ana hatlarına önemli unsurlar ekleme eğilimindedir (Kraeling, 1932:156).

Yıllardır Antakya piskoposluğunun ruhban sınıfının bir üyesi olan Chrysostom tanıktır. Söylediği şey, sinagogu toplum içinde tahammül edebileceğimizden veya normalde hayal edebileceğimizden daha önemli bir rol üstlenirken bulduğunu gösteriyor. Hristiyanların Yahudi sinagoguna çekilmeleri, Hristiyan cemaatinin ve davasının duruşuna zarar veren bir önlemdi. Bununla ilgilenenlerin oranı elbette kesin olarak tespit edilmeyecek, ancak durum, Tom Adversus Judaeos'un bir dizi vaazını kışkırtmak için yeterince önemli) çünkü bu, kendilerine zarar verir ve o sırada fiilen olaya karışan "birkaç"ın sayısını artırır (Kraeling, 1932:156).

Hristiyanlar, çeşitli nedenlerle Yahudi sinagoguna çekildiler. Oradaki adliyi ciddi ve tarafsız buldular. Sinagogda yapılan yeminler, içilenlere göre daha kutsal ve bağlayıcı sayılırdı. Hrisostom, Hristiyan olduğu bilinen bir adamın, Yahudi mahkemesine yasal kovuşturma içeren bir dava açtığını gördüğünü anlatır. Yine Yahudiler, hastalığa çare bulmakla ve ele geçirilmiş kişilerden cinleri kovmakla gıpta edilecek bir üne sahiptiler. Her şeyden önce, Hristiyanlar sinagog tapınmasını cezbediyordu. Kendi ayinlerinin yalnızca kutsal kitapların okunmasıyla ilgili kısmına katılmaya ve dua ve Efkaristiya kutlamalarına ilişkin kısımları önemsememeye eğilimli olsalar da, yerel Hristiyanlar, Yahudi ayinlerini Yahudilerle çok uyumlu buldular (Kraeling, 1932:156).

Koşulların tanımına ne kadar önem verildiği açık değildir. Yahudiler tarafından başladığı varsayılan başka bir isyan, Malalas tarafından Olimpiyat oyunlarının yapıldığı MS 507 yılı için kronikleştirilir. Bu olayda çok sayıda Yahudi'nin öldürüldüğü söylenmektedir. En şiddetli rahatsızlık MS 610'da imparator Phocas'ın neden olduğu olaydır. Bu, zorunlu olarak Yahudilerin ayaklanmasına yol açtı, bu sırada patrik Anastasius ve diğer birçok Hıristiyan öldürüldü, vücutları parçalandı ve pazar yerinde teşhir edildi. Yerel vali Bonosus, sonunda büyük bir çabayla isyanı bastırdı, birçok Yahudiyi katletti ve geri kalanını şehirden sürdü.

Antakya'da ikamet eden Yahudilerin sayısındaki büyük azalma bu zamandan itibaren başlar ve bu dönemden bu yana hiçbir dönem görülmez. Arapların ve Frenklerin üstünlüğü, sayının artması

için elverişli koşullar sunuyordu. Tudela'lı Benjamin, on ikinci yüzyılın ikinci yarısında şehri ziyaret ettiğinde, orada sadece on Yahudi aile yaşıyordu; bu, bir zamanlar gerçek vatandaşları olan on binlerce ailenin yetersiz bir kalıntısıydı. Ancak Antakya'nın kendisi, bir zamanlar müreffeh olan Yahudi cemaatinin kaderinden uzun süre kurtulamadı.

Kaynaklar

Antioch, *Jewish Encyclopedia*, vol. I, 1901.

Bury, J. B., *A History of the Later Roman Empire from Arcadius to Irene*, II., 200, London, 1889.

Carl H. Kraeling, "The Jewish Community At Antioch ", *Journal Of Biblical Literature* , Jun., 1932, Vol. 51, No. 2 (Jun., 1932), pp. 130- 160

